

Jau pakėlė anglių kainą

1,000 žuvo potvinyje

Teis komunistus už kriminalinį sindikalizmą

Pakėlė Illinois anglių kainą

Kaina pakelta po \$1.25 ant tono.

CHICAGO. — Illinois anglių pelnagaudos jau pakėlė anglių kainą. Gautomis Springfielde žiniomis, anglių kainą prie kasyklų tarpo pakelta po \$1.25 už toną. Bet Chicagoje gautomis žiniomis, niekurie kasyklų savininkai pakėlė anglių kainą net po \$2.50 ant tono.

Jeigu tiek anglių kainą pakėlė prie kasyklų, tai pirkėjams bus pakelta dar daugiau, nes ir įvairūs perkupčiai ir anglių pardavėjai irgi rengiasi gerai pasipelninti.

Iš Washingtono gauta žinia, kad prekybos sekretorius Hoover atsikreipęs prie Illinois ir Indiana gubernatorių, prašydamas jų kuoveikiausia nustatyti "teisingą" kainą už anglių jų valstijose. Tai esą būtina reikalinga, kad apsaugojus suvartotojus. Illinois kuro komitetas šiandien laikys susirinkimą ir svarstys kaip "kovoti" su pelnagaudomis, kurie kelia anglių kainą.

Šaukia angliakasių konvenciją

Illinois angliakasių prezidentas Frank Farrington paskelbė, kad valstijos angliakasių konvencija įvyks rugsėjo 7 dieną, Peorijoje, kad išklausyti raportus apie Clevelando ir Chicago tarybas.

Farrington jau paskelbė savo kandidatūrą į unijos distrikto prezidentus — per rinkimus. Manoma, kad prieš jį stos Springfieldo subdistrikto prezidentas F. Thompson ir senatorius W. J. Sneed iš Herrino.

1,000 žmonių žuvo potvinyje.

TOKIO, rugp. 24. — Gautomis šiandien žiniomis, Korėjoje siaučia dideli potvyniai, kuriuose žuvo apie 1,000 žmonių. Nuostoliai yra milžiniški.

Teis suimtuosius komunistus už kriminalinį sindikalizmą.

Chicagoje suimtas ir Wm. Z. Foster. 17 sėdi St. Joseph kalėjime.

CHICAGO. — Wm. Z. Foster, galva komunistinės Tra-

Valdžios pranašas vyriausiojo pašto bokšte orą Chicagoje ir apilinkai pranašauja šiaip:

Šiandien — giedra; nedidelė permaina temperatūroje.

Saulė teka 6:07 v., leidžiasi 7:37 val. Mėnuo laidišias 8:45 val. vakare.

Reikalauja paskelbti generalinį streiką.

SIUOX CITY Iowa, rugp. 24. Pasak John Shank, sektoriaus vietos darbininkų unijos tarybos, visos šalies darbininkai pradeda reikalauti paskelbti visoje šalyje organizuotų darbininkų streiką. Visos šalies unijos reikalauja, kad Amerikos Darbo Federacija paskelbtų tokį streiką. Jei jis būtų paskelbtas, jis apimtų daugiau kaip 5,000,000 darbininkų. Sioux City unijos taryba irgi priėmė tokį reikalavimą vienbalsiai ir be svarstymo.

Judėjimas už generalinį streiką prasidėjęs Omahoje. Ten unijos taryba liepos 24 d. priėmė rezoliuciją, kurioje pareiškama, kad darbininkai atsidūrė veik vergų padėtyje ir todėl reikalaujama, kad Amerikos Darbo Federacijos pildomųjų taryba paskelbtų generalinį streiką "greičiausiai galimu laiku."

Tos rezoliucijos kopijos tapo pasiųstos visos šalies unijoms, kartu su laišku, raginančiu centralinės tarybos paremti rezoliuciją ir siūsti tai tuojau nacionaliniam ofisui.

Pasak Shank, tas reikalaujantis generalinio streiko rezoliucijas parėmė centralinės unijos tarybos Denver, Detroit, San Francisco ir kituose dideliuose miestuose.

Pradeda kovą su fascisti.

RYMAS, rugp. 24. — Dele nuolatinių fascisti grumojimų pulki Rymą, valdžia pagalios rado tiek drąsos, kad pradėti su tais fascisti kovą. Vienas pulkininkas, di Lai iš Ancona, tapo suimtas ir nuteistas karo teismo trims mėnesiams kalėjimo tvirtovėje už suteiktą fascisti bombų ir kitokių ginklų laike jų puolimo ant Anconos.

Valdžia mananti su laiku numalšinti fascisti ramiu būdu. Bet jeigu jie puls valdžią, tai ji panaudosianti prieš juos visas jai prieinamas priemones. Valdžia mano, kad armija yra jai ištikima, nors fascisti ir per ilgą laiką vedė armijoje agitaciją. Išgalėję fascisti pastaruoju laiku buvo pradėję grumoti valdžiai jos nuvertimu ir pasiėmimu valdžios ir savo rankas.

PROFESORIUS MIKITA Kas jis yra?

Kaltina kuro administraciją.

LANSING, Mich., rugp. 24. — Valstijos kuro administracijos Potter sako, kad artimos federalinei kuro administracijai anglių kompanijos atsima savo ir atsiima užtektinai. Tai pareiškė jis sugrįžęs iš Washingtono, kur jis bandė gauti anglių Michigan valstijai. Jis sako, kad publika ne kontroliuoja anglių išdalimo ir kad anglys yra ir dabar pardavinėjami už augštas kainas. Michigan negali tikėtis todėl gauti anglių ir laiką, kad išvengtų didelių nesmagumų ir gal mirčių. Patarėjai federalinei kuro administracijai yra kasyklų savininkai, kurie gelbsti savuosius ir todėl Michiganas negali gauti anglių už kontraktines kainas.

"Kada saujaulė žmonių gali smaugti Amerikos publika ir reikalauti dvigubos kainos už No 2 M S. anglis, laikas yra tai Amerikos publiškai griebtis veikimo, kad permainingas sąstata ar veikimą federalinės valdžios," pareiškė Potter.

Jieško pagalbos Austrijai.

VIENNA, rugp. 24. — Austrijos kancleris Seipel lankėsi Berline ir, manoma, gavo užtikrinimą, kad Vokietijos valdžia pagalbės Austrijai dabartinėje jos bėdoje. Jis taip jau priėmė Italijos užsienio reikalų ministro Schanzer patirtį su juo pėtnyčioj Veronoje. Kartu su kancleriu yra ir finansų ministras Sengaur, Jie, tikimasi, sugrįš į Vienną pėtnyčioj. Jis buvęs gavęs pakvietimą ir Francijos valdžios atvykti į Paryžių ir pasitarti apie dabartinę labai keblią Austrijos finansinę padėtį. Francija ypač prisibijo Austrijos susivienijimo su Vokietija.

Neseniai Seipel tarėsi ir Čecho Slovakijos premieri Benes apie gavimą Austrijai pagalbos iš kito šalių.

Neramumas gi Vienoje tarp biednuomenės didėja ir valdžia bijosi naujų bedarbių demonstracijų. Vakare keli tūkstančiai bedarbių padarė demonstraciją, įsilaužė į parlamentą ir apardė parlamento vidų. 50 žmonių liko sužeisti pirmą negu policija įstengė išvartyti bedarbius iš parlamento.

Rusija pašalins 230 mokslininkų.

MASKVA, rugp. 24. — Maskvos žinia paskelbia, kad Maskvoje tapo areštuota 200 mokslininkų, o Petrograde 30. Jie yra kaltinami tame, kad jie yra neprielankūs komunistų valdžiai ir bus pašalinti iš Rusijos.

Susitaikė su dalimi geležinkelių?

NEW YORK, rugp. 24. — "Dabar viskas priklausys nuo dirbtuvių darbininkų." Taip pareiškė penkių geležinkeliečių brolių viršininkai po pasitarimo su grupe geležinkelių kompanijų, kurios atstovauja apie 20 geležinkelių, apie padarymą atskiros sutarties tarp geležinkelių ir streikuojančių geležinkeliečių.

Iš to sprendžiama, kad brolijos, kurios veda tarybas už streikuojančių geležinkeliečių, susitaikė su tomis kompanijomis, kurios, imant pagal mylias, valdo ketvirtadalį visų geležinkelių.

Dabar brolijos tariasi su streikieriais.

Atnaujino tarybas su geležinkeliečiais.

NEW YORK, rugp. 24. — Penkių geležinkeliečių brolių viršininkai šiandien vakare pradėjo tarybas su 54 geležinkeliais apie naujus taikos pasiūlymus, kuriuos padavė patys geležinkeliečiai.

Traukiniai nevaigšto.

OMAHA, rugp. 24. — Visų traukinių vaigščiojimas ant Rock Island geležinkelio ties Herrington, Kas., ir Union Pacific ties Grand Island, Neb., apsisistojo, sustreikavus visiems geležinkeliečių brolių nariams po susirėmimo su tų geležinkelių mušekomis. Herrington mušikos pašovė vieną grįžtantį iš darbo geležinkelietį, o Grand Island prigrumojų nušauti vieną inžinierių už apšmirkštimą mušėikų karštu vandeniu. Išisinių nuo pajurio iki Chicago pasażierinių traukinių vaigščiojimas irgi apsisistojo, nes traukiniai negali praeiti pro streiko vietą.

Pennsylvanijos angliakasiai grįžta į darbą.

ALTON, Pa., rugp. 24. — Unijos vadovai pranešė 45,000 angliakasių Centralinėj Pennsylvanijoje, kad jie grįžta tuojau į darbą. Tas įsakymas išleistas po to, kaip vakar kasyklų savininkai pasirašė sutartį su unija. Tie kasyklų savininkų sakėsi, kad jie nesitainksią su angliakasiais, bet pamatę, kad visi kiti taikosi, tuojau pradėjo tarybas ir nusilenkė unijai.

Keturiose valstijose grįžta į darbą.

KANSAS CITY, Mo., rugp. 24. — Missouri, Kansas, Arkansas ir Oklahoma valstijų kasyklos rengiasi prie skubaus atsidarymo, tų kasyklų savininkams susitaikius su angliakasiais. Sakoma, kad nuo rugs. 1 d. tos kasyklos pradės jau normaliai dirbti.

Lietuvos žinios

Klaipėdos kraštas.

Prieš "didiečių agitaciją"

E. KLAIPEDA. Šiandien liepos mėn. 24 d. tapo pagarsintas liepos mėn. 12 d. Klaipėdos Staatsrato:

"Padavimas".

"Apsauginimui gyventojų nuo agitacijos susipratus su Krašto "Direktoriumu", nutarus Staatsratui įsakoma, kad 1) "Laikraščiai ir visokios rusišios spausdinti lakštai, kurie talpina užgaunancias ir ne teisingas žinias apie Okupacines Valdžios Direktoriumo ir Staatsrato valdininkus, gali būti pastatyti po cenzura arba tūlam laikui visiškai užginti".

2) "Visi lakštai (laikraščiai) ir ne kasdien leidžiami spausdiniai, kurie visai yra dalinami be apmokėjimo, reikalauja leidimo (juos išleisti) ir privalo būti cenzuruojami..."

Šis "padavimas" yra aiškiai ir ne kasdien leidžiami spausdiniai, kurie visai yra dalinami be apmokėjimo, reikalauja leidimo (juos išleisti) ir privalo būti cenzuruojami..."

(Grosslitauische Hetzpropaganda). Metinas (punktas 1) yra išleistas apskritai prieš lietuvių periodiką spaudą, ir (punktas 2) ypatingai prieš "Landeszeitung" ir "Nachrichten der Wirtschaftspartei".

Mažosios Lietuvos lietuviai nutarė tvirti iš visų partijų ir draugijų atstovų "Apsigynimo Komitetą," ketina kreiptis į Ambasadorių Konferenciją ir ir apskritai į Santarvę, kad prieš pat sprendimą Klaipėdos Krašto likimo, jiems nėra leista nei organizuotis, nei gintis, nei aiškintis, tuo tarpu, kad vėlečiams yra leista viskas (visiškai kaip Vilniuje).

Anglių beieškant.

E. TILŽE. — "Tilzit Allg. Ztg. žiniomis Kalniškioose, Goldapės apskr. (netoli nuo Lietuvos sienos) Hamburgo topografijos draugija greitai laiku pradės žemės sluogsnų grąžymus, akmeninių anglių suradimo tikslu, nes sulig visais pažymiais, toj srity turėtų būti anglių.

Kaunas

Tremtiniai. VII. 25 parvažio tremtinių ešalonas iš Vitebsko Jame lietuvių 70, žydų 35, rusų 4, lenkų 7, latvių 2, vokiečių 4. Iš Lietuvos pasienio grąžinta atgal 7 žmonės.

Liepos mėn. 30 d. iš Maskvos išvažiojo Lietuvon traukinys su tremtiniais ir opantais — iš viso 350 Lietuvos piliečių.

Pabaltija.

Generalinių štabų konferencija

E. RYGA. — Liepos pėn. 31 d. Taline prasidėjo Latvijos, Suomijos, Estijos ir Lenkijos generalinių štabų atstovų pasitarimas Rusijos pasiulyto nusiginklavimo klausimu. Latvijos delegacijos priesaky stovi vyriausio štabo viršininkas gen. Penikis.

Pridarė daug nuostolių.

CHICAGO. — Vakar vakare, grįžtant darbininkams iš darbo, siautusi lietaus audra, su perkunija ir su dideliais ledais, kokių Chicago nematė jau per keletą metų, pridarė Chicagoje ir apilinkėje didelių nuostolių. Vietomis vanduo užliejo rusis, o kairur ir gatvėkarius sustebdė. Zailbas užgavo kelis namus ir juos padegė. Audra užėjo labai umai, karščiausioj šiomet dienoj.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugpiučio 24 d., užsienio pinigų kainą, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.48
Austrijos 100 kronų	1/4c
Belgijos 100 frankų	\$7.40
Danijos 100 frankų	\$21.60
Finų 100 markių	\$2.18
Francijos 100 frankų	\$7.77
Italijos 100 lirų	\$4.45
Lietuvos 100 auksinių	6c
Lenkų 100 markių	14c
Norvegijos 100 kronų	\$17.20
Olandų 100 guldenų	\$39.01
Švedų 100 guldenų	\$26.63
Šveicarių 100 markių	\$19.07
Vokietijos 100 markių	6c

PINIGAI

IŠ

AMERIKOS LIETUVON

E I N A

PER

NAUJIENAS

Iš Mokslo Srities

PROF. J. VAGNER.

Pasakojimai apie vandenį.

Vertė K. Baronas.

(Pabaiga)

XX. Apie šaltinių nuosėdas ir apie bėgančias į jūrą upes.

Viską, ko šaltiniai nesuspėja palikti po žeme, jie išneša ant žemės. Apie tą vietą, kur prasimuša sriovės požeminio vandens, tankiai susirenka didelės kruvos vandens atneščių medžiagų. Yra karšto vandens šaltiniai ir apie juos ypač greitai auga tos suonašos.

Jeigu tokie šaltiniai muša iš žemės fontanu ne nuolatos, o pertraukomis, juos vadina "geizeriais." Jų stulpas vandens, apsuptas vandeninių garų, išsimuma iš po žemės su dideliu trenksmu. Vanduo kartais skrenda į didelį augstį. Bet praėina dvi-tris minutės ir karštas fontanas umai išnyksta.

Jus dabar žinote, kad nėra upių, kurių vanduo būtų visai tyras. Visos jos ką nors neša savo vilnyse. Didžiulia upių įpuola į juras; į jas jos neša savo naštą. Jos kaip ir renka nuo žemės duoklę juroms, kurios iš visų pusių apsupa sausumą.

Jeigu užšaldžius visą vandenį, kurį visos žemės upės kartu kas sekundą įlieja į juras, tai iš to ledo galima būtų padaryti milžinišką kubą, kurio kiekvienas šonas būtų apie 55 sieksnius ilgio. Tas kubas būtų keliasis sieksniais augštesnis už augščiausią bažnyčią Rusijoje. Jus galite todėl įsivaizdinti kiek tokių vandeniu upės sušalę ir jūrą kietų priemaišų.

Aš jau kalbėjau jums apie upių suonašas. Iš tokių suonašų upių ištakuose išauga salos. Upės pasidalina į keletą mažesnių sriovių, arba "rankovių," tekančių tarp tų salų. Pavyzdžiui, ištakoj Nevos upės yra dešimt didelių tokių salų. Ant jų pasibudavojęs yra Petrogradas. Visos tos salos, kartu su skiriančiomis jas "rankovėmis," vadinasi upės "delta." Upės delta nuolatos auga. Žinant kaip greit ji auga, galima apskaitliuoti ir kiek laiko ji išaugo. Pavyzdžiui, Nevos upės delta ėmė nemažiau 900 metų išaugti. Kad ta delta galėtų prieiti prie Kronštado, reikia virš trijų tūkstančių metų.

XXI. Apie vandens keitimosi ratą ir apie surų jūrų vandenį.

Kaip nė daug vandens atneša upės į juras, jurose vanduo nesidaugina. Jis nesidaugina todėl, kad visos upių atneštas vanduo vėl išgaruoja iš jūros. Jis pasikelia į orą pavidale garų. Kitaip ir negali būti, nes visas vanduo, kuris teka po žeme ir virš žemės, pasidaro iš lietaus, sniego ir krušų (ledų), t. y. iš esančių ore vandens garų. Taip darosi ant žemės amžinas vandens keitimosi ratas. Iš jūrų vanduo išgaruoja ir paskui vėl bėna atnešamas į jūrą. Kuo mažiau bėna lietaus ir sniego, tuo mažiau bėna upėse vandens. Sausose šalyse daigi visai nėra upių.

Viskas, kas negali išgaruoti kartu su vandeniu, pasilieka jurose. Taip jurose pamazai susirinko įvairios tirpstančios vandenyje kietos medžiagos. Tarp jų daugiausia yra mums pažįstamos paprastos verdamosios druskos. Todėl jurose vanduo visuomet būna surus, o upėse "prėskas." Druska yra sunkesnė už tyrą vandenį, todėl ir jūrų vanduo yra sunkesnis, negu upių. Ant 100 svarų jūrų vandens paprastai būna apie tris ir pusę svarų kietų nesutirpinamų medžiagų. Trijų ketvirtadalių jis susideda iš verdamosios druskos.

Dagelyj vietų tą druską iš

jūrų išima. Juroje arti kranto padaro užtvartas, ilgas žemės dambas. Tomis užtvartomis atskiria dalį jūrų ir tuo būdu pasidaro iš visų pusių uždarytas tvenkinys. Jame vanduo išgaruoja, o dideli kristalai druskos nusėda. Druską išima iš vandens ir sudeda į didelės kruvas. Paskui nugabena ją į dirbtuves išvalyti.

XXII. Apie jūrų darbą ir apie tai, kodel vanduo yra reikalingas visiems gyvims.

Mes dabar žinome kaip trūsasi bėgantys ant žemės ir po žeme vanduo. Jo darbas neapsistoją ir juroje. Upės trūsasi apie pamainymą sausumos paviršio, o jūra apie permainymą krantų. Ji plauna juos savo vilnimis. Jos vilnis išplauina žemę vienoje vietoje, bet sunėša ją kitoje. Čia vandeniu pagelbsti vėjas. Jis pakelia jūrų vilnis, o tos vilnis bėga ant kranto. Pagalios, jei vilnių ir nebūna, jūra vistiek nebūna ramė. Jūrų vanduo taip jau juda, kaip juda ir upės. Kaip oras, taip ir jūrų vanduo teka iš šiltų kraštų į šaltus, o iš šaltų grįžta į šiltus.

Jeigu jus šildysite vandenį stikliniame inde ir žiūrėsite per indo sienas į šviesą, tai pamatysite srioves šiltesnio ir šaltesnio vandens. Jeigu vandenį yra drumzlių, tai drumzlės suskys kartu su vandeniu; jos tai kils į viršų, tai vėl leis žemyn. Taip ir jurose visados būna sriovės šalto ir šilto vandens. Jas vadina jūrų tekėjimais. Tie tekėjimai turi didelę svarbą dėl pajurio šalių gyventojų. Pavyzdžiui, šiaurinėje Europoje yra daug šilčiau, negu Siberyje, ačiū plaušančiam Europos krantus tekėjimui. Kiekvienas jūrų tekėjimas, kaip ir kiekviena upė, turi savo vardą. Tas šiltas tekėjimas, kuris supa Europą, pavardintas švediskai "Golfštromas".

Jūra taip jau svarbi dėl žmogaus, kaip ir upių vanduo. Didžiosios valstybės visuomet išaugdavo prie jūrų krantų. Jūra duoda šaliai turtų. Beveik visa stambioji prekyba eina juromis, kadangi gabenti įvairias prekes juromis yra lengviau ir pigiau, negu sausuma.

Be jūros, vienok, žmonės galėtų apsieiti, bet be vandens apsieiti negali. Tyruose, kur nėra nė upių, nė ežerų, nė lietaus, negali gyventi nė žmonės, nė gyvuliai, nė augmenys. Ir suprantama: gyvulių kūnas daugiau kaip per pusę susideda iš vandens. Tas vanduo nuolatos išeina iš mūsų kūno. Pavyzdžiui, kvėpuojant jis išeina pavidale gaso, ir per odos sky-lutes, pavidale prakaito. Mes turime nuo laiko papildyti mumis nužudytą vandenį. Štai kodel žmogus gali dešimt kartų ilgiau išbūti be maisto, negu be vandens. Nebūtų ant žemės vandens — nebūtų ant jos nė gyvųjų, nė augmenų.

XXIII. Ką mes patyrėm apie vandenį.

Aš manau, kad dabar jus žino apie vandenį daugiau, negu žinojote pirma.

Jus patyrėm apie tai, kaip vanduo dirba ant žemės, kaip jis plauna kalnus, kaip užneša savo suonašomis klonius. Jus patyrėm iš kur prasideda upės ir šaltiniai, kaip jie pavirsta upėmis ir kaip visos upės, pagalios, subėga į juras.

*) Golfštromas veikiausia nėra švediskasis žodis, bet pasidaro iš anglų Gulf Stream (Hankos sriovė), kadangi Golfštromo tekėjimas prasideda Meksikos įlankoje ir paskui skersai Atlantinę eina prie Europos krantų. — Vert.

Jus patyrėm, kaip vanduo nuolatos džiūsta, iš skysčio pavirsta į gasą, kaip tas gasas pakyla į augštumą, pavirsta ten į debesį, ir kaip iš debesų vanduo vėl nukrinta ant žemės pavidale lietaus ir sniego. Jus patyrėm kiek apie kietąjį vandenį arba ledą ir apie ledų upes augštuose kalnuose. Jus patyrėm kaip vanduo gali susispausti ir išsiplesti, kada jis atšąla ar sušąla.

Jus patyrėm apie tai, kaip tirpsta vandenį įvairios kietos medžiagos ir įvairūs gasai; apie tai, kaip galima gauti visai tyrą vandenį, ir apie tai, kaip iš mineralinio vandens galima išgauti jame esančių mineralai. Jus patyrėm, kad vanduo turi savo ypatingą spalvą; jus patyrėm apie vandens darbą po žeme; apie tai kaip jis išrausią olas ir paskui jas pagražina stalaktitais ir kolumnoms.

Jus, pagalios, dabar žinote kodel vanduo reikalingas yra del kiekvieno gyvio ant žemės. (GALAS)

Ar socializmas yra neišvengiamas?

August Glaessens.

(Tęsinys)

Socialės evoliucijos pajėgos yra dviejų rūšių. Jos apima sužinėjus ir nesužinėjus faktorių. Sekamose skyriuose mes smulkmeniškai išaiškinsime tuos faktorių.

V.

Nesužinys Faktoriai Socialės Evoliucijoje.

"Žmogus", rašo Karolis Marksas savo "Eighteenth Brumaire" Liudviko Bonaparto, "tveria savo ločią istoriją, bet jis nepadaros jos iš čielo audeklo; jis nepadaros jos iš kondicijų, jo paties parinkty, bet iš tokių, ko kias jis randa po ranka."

Tai yra aiškus atsakymas dažnai debatuojamų klausimų kas del, ar žmogus tveria istoriją, ar istorija tveria žmogų? Ar žmogus permaino ir daro įtakos į savo gyvenimo apytovą, arba ar gyvenimo apytovos daro įtakos į žmogų ir keičia jį? Marksas atsako, kad abi tų įtakų yra pajėgos socialės eigos.

Nesužinys faktoriai socialės evoliucijoje yra gyvenimo apytovų įtaką, vystymasis ekonominių ir socialių kondicijų link auktesnių ir paisesnių draugijos formų.

Sužinys faktoriai yra žmogaus valia ant gyvenimo apytovų, jo pastangos pritaikyti gamtos elementus tarnauti jo reiklavimams ir jo spēka pagręjinti ekonomines ir sociales permainas.

Sužinys faktoriai yra pagrindinės įjegos socialės evoliucijoje ir, toli gražu, jos nėra dominuojančios. Priešingai populiariai priimtai nuomonei, žmogus dar yra didelis vergas savo apytovų. Ekonominės kondicijos, socialės ir politinės įstaigos yra iš didesnės dalies daviniai nesužinijimų faktorių socialės evoliucijoje. Didelės socialės permainos įvyksta nežiurint žmogaus pastangų pašalinti jas. Jos yra neišvengiamos. Labai dažnai jų įvykimas ir jų charakteris gali būti išpranašautas su tokiu veik teisingumu kaip spėjimai apie kometas ir užtemimus. Pavyzdžiui, Marksas išpranašavo ir išaiškino įvykimą ir įvytybę trustų ir monopolijų, kuomet dar kapitalizmas tebebuvo besivystymo laipsny. Ir dargi, socialistų viltis pasisekime jų programos ir idealų, nors reakcijos spēkos, žiaurumas kapitalistų mažumos ir abejotiškumas darbo klasės didžumos rodo tokių nepergalimų kliūčių.

Paimkime keletą pavyzdžių, parėmimai tų tvirtinimų ir iliustravimui nesužinijimų pajėgų socialės evoliucijos. Pradėdami,

peržiūrėkime atsiradimą, išsivystymą ir galimą ateitį didžiųjų trustų ir monopolijų.

Trustai ir monopolijai.

Trustai ir monopolijai nėra visai produktas žmogaus gėdos ir nedorumo. Jų atsiradimas buvo lig nuolankus ir be pretenzijų. Kuomet kapitalizmas buvo jaunas, kompeticija buvo kaip taisyklė ir "gyvata vaizbos." Vienok kompeticija buvo pragaistinga abiem — sužiauziems ir sekmingiems biznio vyrams. Sekmingieji buvo dikėai užgauti mažų ineigų nuo mažų indėlių.

Kas nors turėjo būti daroma. Jie susibūrė į bendrijas ir kompanijas, kad išsigelbėjus nuo bankruto. Vienok tai jiems nedaug ką padėjo. Ko jiems reikėjo — buvo pigesnė gamyba ir platesnis biznis del persvėrimo greitai puolančios pelnų ratos.

Tuomet mūsų jauni ir entuziastiški kapitalistai pradėjo ką tokio, kurio kapitalistų klasė niekados neuzbaigs. Tai pribaiigs juos. Savo pastangomis nupiginti gamybą ir padidinti biznio apėmį, jie sutvėrė padėį, kuri greitai išsprudo iš jų kontrolės.

Ankstyesnis išdėrbėjas neturėjo savo žinij masinerijos. Jis prasidėjo įvesdamas industrijon darbo padalinimą. Greitai jis sužinojo, kad tai buvo begalo pigiau paimti skaičių nelavintų darbininkų ir duoti jiems atlikti paprastą operaciją pavieniai, negu paimti gerai lavintus ir brangius darbininkus ir leisti jų kiekvienam atlikti labai painų darbą. Tuo būdu, ilgas amato mokinimas darbas ir mistų mechanikų aristokratija subirėjo į dulkes istorijos eigoj.

Vienok, nežiurint to, darbo padalinimas ir specializacija nebuvo gėtinami didelis pelno šaltinis. Visais galais buvo pėdaug darbininkų, apsurkiančių dirbyklą ir laukiančių užmokėsio. Pasiluosuoti nuo dalies arba visos tos minios buvo sekanti ambicija mūsų "taupios, ambifingos ir darbščios" jaunos kapitalistų klasės. Jie padrasino išradimą spē-

ka varomų ir darbą pavadojamų irankių. Jie isigijo jas su didžiausiu gvoitu, kurs slo-gino juos. Kiekviena mašina tapo labiau paisesnė ir išlaidesnė negu pirmosios ir gamybos irankiai greitai siekė milžiniškų proporcijų ir reikalavo didelių kombinuočių kapitalo.

Daugiau biznio vyrų turėjo dėtis daiktan. Įvairios korporacijos tapo sutvertos. Kai masinerijos išlaidos priejo nepasiekiamų aukštybių ir komercijos plėtotė pasisavino milžiniškas sumas kapitalo, kompeticija mirė ir trustai užgimė.

Tada pradėjo atsipeikėti vidurinė klasė, tarakoniški kapitalistai. Su pasibaisėtinu įirtimu jie užpuolė tas "bedušias" kombinuotes didelio turto. Jų šauksmai pritraukė politikius. Asilų partija pasislė rėksniams savo kojas. Suskambėjo kampanijų obalsiai, — "Lauzykime trustus!" "Grįžkime prie senų gerų dienų kompeticijos."

Nutildymui rėkaujančios smulkų kapitalistų klasės, Sherman'o Priestrustinis Įstatymas tapo įvestas. Aukščiausias teismas davė trustams kelis stiprius smugius. Jis sutempė arogantiškus "piktadarius didelio turto." Standard aliejaus ir Amerikos tabakos trustus. Mėsos pekeriai, kurie pakavo veik kiekvieną pakuo-tiną daiktą, taipgi papuolė ant to paties priekalo. Kai kurie kiti trustai irgi buvo sulaužyti.

Net ir aklas galėjo pamatyti, kad trustai bujavo dėkai jų lauzymui. Nors kombinuotė buvo sutrupinta į šimtą dalių, bet, nežiurint to, ji krutėjo ir palaikė dvasinę (ir finansinę) esmę.

Tuomet tapo apeliuota į republikonų partiją ir šlapis nusvyravo pagelbon. "Trustus reikia reguliuoti," paskelbė mūsų valstybės vyrai. Ir jie buvo reguliuojami komisijų gausa.

O, tu mano, gerojau! Trustai išaugo milžinais dėkai reguliacijų. Jie išsipletojo į monopolijus. Ir monopolijai greitai pradėjo reguliuoti valdžią. (Bus daugiau)

Kodel per "Naujienas"

Su kiekviena diena vis didesnis žmonių skaičius siunčia pinigų Lietuvon per Naujienas. Tai yra todėl,

- 1) kad Naujienų vedėjai yra žmonės, kurie užsipelne didžiausio pastikėjimo,
- 2) kad Naujienos parodė didžiausią gabumą atlikti reikalus kuogeriausia ir kuogreiciausia, — taip kaip niekas kitas negali;
- 3) kad kiekvieną pinigų siuntinį (parlaidą) Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius leidžia Lietuvon ne vėliau kaip ant rytojaus po pinigų priėmimo;
- 4) kad Naujienų čekiai ir perlaidos apmokama Lietuvoje iki paskutinio skatiko, kada jie mainomi Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banke ar jo skyriuose;
- 5) kad Naujienų siunčiamus pinigus Lietuvoje išmoka tuojaus, kaip tik pinigų priėmėjas atsiliepia į Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko pranešimą, kad pinigai atėjo, arba pats kreipiasi į banką, paduodamas Nufienų kvito numerį.

Lietuvos žmonės prašo Amerikiečių siųsti pinigų Lietuvon tikrai per Naujienas, o Lietuvos bankai tai pataria.

Per Naujienas galite siųsti pinigų ir į lenkų užimtą Vilniaus guberniją, o taip jau ir į visus kitus svieto kraštus.

NAUJIENOS, Chicago, Ill.
1739 So. Halsted St.,
NAUJENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIAI CHICAGOJE
BRIDGEPORTO SKYRIUS Tel. Boulevard 9663
3210 So. Halsted St.
TOWN OF LAKE SKYRIUS
1614 West 46th Street, Tel. Boulevard 0672
BRIGHTON PARK SKYRIUS
4138 Archer Ave., Tel. Lafayette 7674
WEST PULLMANO SKYRIUS
523 West 120th St., Tel. Pullman 0169
ROSELANDO SKYRIUS
238 East 115th St., Tel. Pullman 0659

Naujas laikraštis
TELEGRAMAS
TELEGRAMAS yra mėnesinis ir ne perijodiškas, bėpartvyvis laikraštis, susidedantis iš 8 iki 32 pusl. Išėina pirmoj subatoj mėnesio ir ne perijodiškai kelis kartus per mėnesį, taip tankiai, kaip kada prisieina reikalas.
Kaina yra 1 centas už kopiją; 25 centai per metus už visus numerius. Užsirašyk tuojaus, prisiųsdamas paprastame laiške 25 cent., ar 25c vertės markių
Telegramas
666 W. 18th St.,
Chicago, Ill.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kertė Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakaro.
Veda visokias bylas visuose teismuose. Ekzaminavoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgeiaus ant lengvų išlygų.
Tel. Randolph 4758
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisai vidurmiestj.
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Room 1301
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namy Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 530
Tel.: Central 6390
Vak. 812 W. 33 St. Chicago.
Tel. Yards 4681

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambaris 306, Home Bank Bldg., Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakaro.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1811 Rector Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvis, lietuviais visados patarnauju kuogeriausiai.
M. YUSKA,
3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

Dr. M. T. Strikolis
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Val. 6 iki 8 vak.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namy Tel.: Lafayette 0263

A. MASALSKIS
Graborius
Atliekame darbą kuopigiausiai. Mažus grabus turime nuo \$3 ir augščiau, didelius nuo \$25 ir augščiau. Taip pat turime geras automobilius del krikštynų ir tt.
Reikale kreipkitės
3307 Auburn Ave.
Tel. Boulevard 4139

Bankruto Išpardavimas
Pirkome visą staką nusibankrutėjusių P. Stein, kurį išleido Sur. Valst. Apksrities Teismas ir kuris susideda iš puikiausių parinkimų vienu ir dviejų kėlinių siūtų ir overkotų visokių stalių, patinių ir dydžių, apė už 40% ant dolerio. Įstėmykit sekamas kainas: 1 ir 2 kėlinių siutai po \$13.50 ir aukščiau. Vyrams ir vaikams overkotai po \$10 ir aukščiau. Vyrams darbinės ir pasipušimui ke-linės \$2.50 ir aukščiau.
Atdara kasdieną iki 9 val.; nedėliomis iki 5 val.
S. GORDON,
Dvi įėjigos: 1401 S. Halsted St. ir 739 W. 14th St.
SLAPTYBIŲ KATALOGAS
Norinti parsitraukti Slaptybių Katalogą prisiųskite 10 centų stam-pomis. Taipgi parašykite savo aiškų antraštę. — Jūsų reikalavimas bus į trumpa laiką išpildytas.
W. MISEVICH,
4630 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Kur seniausia, Ten geriausia.
SENIAUSIA Agentūra VIENYBE
Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linių į Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdamą, Bremėną, Hamburgą, Liepą, Karaliaučų ir kitus portus ir Ejdėkūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.
Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausiu kursu; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmėjo gyvenimo.
Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu. Amerikos pinigų maino ant visų šalių pinigų.
"VIENYBES" SPAUSTUVĖ
Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai.
Spausdina konstitucijas, knygas, laiszkams popieras, plakatus, vizitines korteles, baliams tiketus ir tt.
"VIENYBĖ"
EINA DU-KART SAVAITĖJE
Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrį
"TARKA"
AMERIKOJE \$3.50 MET. LIETUVOJE 4.50
Pirkite "Vienybės" Bendrovės šėrus. Dividendai mokami. Ateityje bus didelis pelnas.
Vienas šėras \$10.
Užlaiko didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.
Reikžaukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laiszkus, reikalaukite mūsų piniginio kurso ir knygų katalogo.
Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:
LITHUANIAN VIENYBE PUBL. CO.
193 Grand St. B
Brooklyn, N. Y.
Kur vienybė, Ten galybė.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Illinois.
Telephone Roosevelt 8508

Subscription Rates:

8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago,
\$8.00 per year in Chicago,
3c. per copy.Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienų Ben-
druvė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8508.

Užsimokėjimo kainai

Chicagoje — paštui
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.00Chicagoje per neiltojus
Viena kopija 3c.
Savaitei 18c.
Mėnesiui 75c.Suvenytose Valstijose ne Chicagoje
paštui:
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75Lietuvon ir kitur užsienio:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Žiaurūs laikai.

Visur politinėje kovoje
šiandien yra vartojama tero-
ras. Rusijoje komunistinė
valdžia teroru mašina savo
priešus. Vokietijoje monar-
chistai pasaulis užpildinė-
ja ir žudo atskirus socialisti-
nių partijų ir valdžios na-
rius. Airijoje dabar teroris-
to kulka nudėjo Laisvosios
Valstybės vadą, Collins'ą.

Tie žiaurūs darbai niekam
neatneša naudos. Jie tikrai
sėja neapykantą žmonyse ir
daro tarpusavinę jų kovą aš-
tresnę. Teroras vienoje pu-
sėje išaukia kerštą antroje
pusėje.

Žiaurumas yra tiesioginė
pasaulio karo pasekmė. Per
keletą metų didžiosios sker-
dynės žmonės paprasto matyt
kraujo liejimą ir nebevertin-
ti kito gyvybės. Bet
žmogaus gyvybės šventu-
mas yra šių dienų civilizaci-
jos pamatas; kas tą pamatą
griauna, tas traukia žmoniją
į barbarizmo gaidynę — ne-
žiurint, kokiais kilniais tik-
slais jisai vadovautųsi.

Mes labai pasipiktinome,
kuomet išgirdome, kad Lie-

tuvos St. Seimas atsisakė
įdėti į Respublikos konstitu-
ciją paragrafą, panaikinantį
mirties bausmę. Visos Eu-
ropos socialistinis proletari-
atas pakėlė griežtą protestą
prieš bolševikus, kuomet jie
pasikėsino nudaigot keletą
dešimčių Rusijos revoliucio-
nierių. Ir mes esame įsitiki-
nę, kad šitas žmoniškumo
balsas ankščiau ar vėliau
paims viršų ant barbarizmo,
kurį pagimdė karas.

Naujieji teroro apasčiai,
komunistai, mėgina pasi-
remti didžiųjų socializmo
mokytojų, Markso ir Engel-
so, autoritetu; bet tai yra
begėdiškiausia apgavystė.
Marksas ir Engelsas kaip
tik labiausiai pasižymėjo tuo,
kad juodu pastatė kaip už-
davinį darbininkų klasės ju-
dėjimui visos žmonijos pro-
greso kėlimą. Juodu išgyrė
Paryžiaus Komunos huma-
ningumą ir pasmerkė žvė-
riškus jos priešų keršto dar-
bus; jų dviejų vadovaujami-
sai Pirmasis Darbininkų
Internacionalas sveikino
Amerikos respubliką, ku-
met ji panaikino vergiją; ir
tas pats Internacionalas šau-
kė pasaulio demokratiją ko-
vot su žiauriuoju Rusijos
carizmu.

Zmogus neturi but pavė-
giamas, neturi but išnaudo-
jamas, neturi but kankina-
mas, neturi but niekinamas
ir neturi but žudomas! Štai
ką skelbė ir už ką kovojo
tuodu didieji darbininkų mo-
kytojai. Ir šita gili žmoni-
škumo mintis, kurią juodu be
paliovos skelbė per visą sa-
vo gyvenimą, šiandien la-
biaus, negu kada nors, yra
reikalinga, kaip keliarodis,
proletariato judėjimui. Tik
su jos pagalba bus galima
pergalėti tą baisų pasaulio
karo palikimą.

Apžvalga

RAGINA KOVOT SU KLERI-
KALIZMU.

Išėjo 7-as šių metų "Kardo"
numeris. Jame telpa sekantys
straipsniai: Klerikalų Naguose,
Krikščionybė ir Dora, Keli Klau-
simai del Biblijos, Ką Reikia
"Darvinybė Yra Mirus", Žemė
ir Zmogus, Pasaka apie Kainą,
Krikščionybė ir Moteris, Bažny-
čios Manta, Redakcijos straips-
nių skyriuje kalbama apie L.
Šerno mirtį, apie Lietuvos kon-

stitucijos priėmimą, Lietuvos
pripažinimą ir Lietuvos piliečių
registraciją. Įdėta, be to, kelios
gražios apyskaitės.
"Kardas" nurodo, kad kleri-
kalai stengiasi pavergti Lietuvą,
ir sako:

"Kiekvieno amerikiečio
priedermė dabar yra stoti
griežton kovon su klerikalais
kaip čia, taip ir Lietuvoje, ir
visomis įiegomis remti kiek-
vieną pažangų judėjimą Lie-
tuvoje...

"Artinasi nauji rinkimai,
kurie nulems kas Lietuvą to-
liau valdys. Pažangieji ame-
rikiečiai negali leisti, kad i-
šiuose rinkimuose laimėtų
klerikalai. Tiesa, kleri-
kalai įvairiais žūlikiš-
kais būdais prisubagavo
Amerikoje nemažai pinigų
Lietuvos klerikalams paremti
ir išvystyti ten plačią rink-
nių kampaniją. Bet delei to
nereikia nusiminti. Reikia
tik paremti tas partijas, ku-
rios kovoja su klerikalais, rei-
kia duoti joms galimybės irgi
išvystyti plačią rinkimų kam-
paniją, ir jos laimės, nes Lie-
tuvos liaudis klerikalų val-
džia yra labai įsibodusi ir jos
veikiai atskratys, jei tik tu-
rės progos užgirsti kiek lais-
vesnį žodį."

KOMUNISTŲ GARMUS
FILOZOFUOJA.

"Laisvės" Dėdėlė mėgina pa-
rodyti savo gilią išmintį dūmo-
jimais apie nabašinką Dėdę
Šerną. Girdi, Šernas buvęs li-
beralas ir tarnavęs buržuazijai,
todėl "Naujienos" sakantios ne-
tiesą, kad jisai tarnavęs "vi-
siems lietuviams". Bet baigda-
mas savo straipsnį, Dėdėlė pa-
stebi:

"Kaslink jo knygų iš gam-
tos srities, tai jas labiau skai-
tys darbo žmonės, negu ta bur-
žuazinė (! N. Red.) publika,
kuri jį lydyjo į kapus."

Šitie Dėdėlės žodžiai sumuša
visą "filosofiją", išdėstytą jo
straipsnyje. Bet jisai, matyt,
to neįaučia ir prieš patatysiant
tašką su pasitenkinimu išklio-
ja "Naujienas".

Kolotis jisai moka, tą mes
žinome; bet kam jisai mėgina
rašyti apie rimtus dalykus, ku-
met jo mintyse yra tikras Babe-
lio bokštas? Laikytųsi geriaus
savo speciališko ribose.

SOCIALISTŲ KANKINIMAS
RUSIJOJE.

Visi atsimena, kaip gale pe-
raitų metų daugelis politinių
kalinių Maskvos Butyrkų kalėj-
ime paskelbė bado streiką, ka-
dangi jiems gresė deportavimas
į Turkestaną tyrus. Energin-
giems Europos socialistų pro-
testams pasisekė atremti tą pa-
nį skyriuje kalbama apie L.
Šerno mirtį, apie Lietuvos kon-

mokratų partijos vadų, buvo iš-
tremti į užsienius; kiti tapo iš-
siųsti į tolimas europinės Rusi-
jos sritis.

Bet praėjus kuriam laikui,
kuomet visuomenės sujudimas
aprimo, sovietų valdžia sugrįžo
prie savo barbariškojo plano iš-
grusti į bjauriausius Turkestaną
vietas savo politinius priešus,
visų pirma socialdemokratinis
darbininkus. Turkestanas sovie-
tų valdžiai pasidarė tokia pat
politinių priešų trėmimo vieta,
kaip caro valdžiai buvo Sibiras.

Rusijos Socialdemokratų Dar-
bininkų Partijos centralinis ko-
mitetas pasiuntė bolševikų pil-
domajam centrui sekantį pro-
testą del nuolatos vis besidaug-
nantių ištėrimų į Turkestaną:

"Musų draugai yra gabenami
administracijos paliepinu
(reikiama, be teismo nuospren-
džio. N. Red.) į Turkestaną, į
šalį, menkai paliestą kultūros,
kur siaučia šiltinė (tyfus) ir
kitokios ligos, naikinančios
kasdien šimtus žmonių. Nete-
kė elementariųjų medžiaginių
ir dvasinio gyvenimo sąlygų,
atsidurę svetimų padermių
apgyventuose, tyrliukuose,
atskirti nuo savo giminių ir
draugų, nuo proletariato ir
socialistinio judėjimo ir netu-
rėdami progos nė uždarbo su-
sirasiti, nė knygų gauti, nė gy-
dytoją pasisaukti, musų drau-
gai yra pasmerkti fizinei ir
dvasinei mirčiai.

"Bet dar aršesnis yra iš-
tėrimo į Turkestaną klausimas
šioje valandoje, kuomet
tenai dedasi gerai žinomi cen-
traliniam pildomajam komite-
tui dalykai (mahometonų suki-
limas, apėmęs didesniąją da-
lį Turkestaną. "N. Red.) Mu-
sų draugų ištėrimas į Tur-
kestaną šiuo momentu gali tu-
rėti tik tai tą prasmę, kad val-
džia yra sugalvojusi planą ty-
čia parinkti tokias ištėrimo
vietas Rusijos Socialdemo-
kratų Darbininkų Partijos
nariams, kur jie bus greičiau-
siai ir tikriausiu būdu išnai-
kinti".

Antram proteste socialdemo-
kratų centras išreiškia savo pa-
sipiktinimą, kad į Turkestaną
yra gabenamas Ježov-Ziderbaum,
Rusijos Socialdemokratų Darbi-
ninkų Partijos centralinio komi-
teto narys (tikras Martovo bro-
lis). Šitas deportavimas yra tuo
labiaus nepateisinamas, kad Je-
žov buvo paskirtas nariu į Ko-
misią Devynių, kurią buvo su-
tvėrusi visų trijų internacionalų
konferencija Berline. Socialde-
mokratų centralinis komitetas
teisingai sako, kad tai yra begė-
diškiausias žodžio sulaužymas,
kokį galima sau įsivaizduoti.

Išties bolševikų valdžia savo
begėdiškumui ir žiaurumui yra
šimtą kartų pralenkusi net patį
carizmą.

BOLSEVIKŲ RAUDONASIS TERORAS.

IS ČEKOS DARBUOTĖS.

K. Sėjikas.

I.
Seniau ir dabar.

"Rusijoje nėra ištatymo: jo-
yra tik stulpas, o ant stulpo
kabo karuna." Apie šimtas me-
tų atgal tokiu posakiu apibūdi-
no caristinės valdžios tvarką
paskilbus rusų poetas, Puški-
nas. Nuo to laiko daug van-
dens nuplaukė. Šiandien Rusi-
joje nebėra "stulpo", ant kurio
kabo "karuna": jis sutruknėjęs
ir krisdamas į žemę nutraukė
su saviu karūną. Užstojo kiti
laikai, kurie pagimdė ir nau-
jas dainas. Tačiau naujosios
darnos skiriasi tik savo for-
ma, bet ne esme. Pirmą Puš-
kiño eilėraščio posakio dalis
ir šiandien tebėra teisinga. Pa-
kitėję tik antroji dalis. Nudie-
niai Rusijos tvarkai atstatyti
būvo spausdinama oficialiau-
se bolševikų organuose. Be to,
tuose organuose tilpo nema-
žai ir kitų aprašymų, kur už-
registruota kanibalizmas...

Kad tokiam tvirtinimui yra
rimto pagrindo, skaitytojai
pamatys iš žemiau talpinamų
faktų. Visi faktai šiam raši-
niui paimti iš knygos antraš-
tės "Če-ka", kurią neseniai iš-
leido Socialistų Revoliucionie-
rių Centralinis Biuras Berline.

Knygoj "Če-ka" telpa tryli-
ka atskirų rašinių. Jų autoriai
visi yra socialistai, kuriems sa-
vo akimis, o tankiai net savo
kailiu, teko patirti čekos baise-
nybes. Del labai gerai perma-
nomų priežasčių autoriai pasi-
rašė pseudonimais. Mat "lais-
voj" Rusijoje dalykai yra taip
sutvarkyti, kad šiandien labiau
negu kada nors tinka dainuo-
ti:

"A dlia bolševų progressa
Nužno šob byla pod pres-
som pressa."

(O didesniai progresui rei-
kalinga, kad spauda būtų po
slogučiu). Taip dalykams
esant, žinoma, opozicijos spau-
da turėjo susisukti sau lizdą
Vakarinės Europos šalyse. Taip
buvo Gerceno, Layrovo ir ki-
tų revoliucionierių laikais, taip
yra ir dabar.

Bet eikime prie paties daly-
ko: prie knygos turinio ir prie
pateiktųjų joje faktų.

Rusijoje viskas galima.

"Deja! Bolševikų režimu gy-
venant Rusija virto tokia ša-
lim, kurioj nieko nebėra nega-
limo. Čia tai ir gludi jos padė-
ties baisumas. Nėra ir negali
būti sugalvota apie jį tokios
niekingos pasakos, kurią toli-
mesnė įvykių eiga nepaverstų
į niekingą tikrybę," taip rašo
Viktor Černovas knygos įjan-
goj.

Vos porą metų atgal buvo

skleidžiama netikėtinų gandy,
buk Rusijoje žmogaus mėsa
pradėta maistui naudoti. Ta-
tai, pats savaime suprantama,
bolševikų spaudos buvo pava-
dinta isteriniu prasimanymu
lengvatikių galvoms sukti. Bet
kas dedasi dabar? Da visai ne-
senai pačių bolševikų laikraš-
čiai išspausdino žymaus ko-
munistų komisaro, Antonovo-
Ovsenko, pasakojimą apie tai,
kas dedasi bado apimtose gu-
bernijose. "Žmonių lavonai
jau pradėta maistui naudoti...
Bado numirusių giminės yra
verčiami pirmomis dienomis
prie kapų statyti sargybą...
Numirusių vaikų kapojama į
šuočiukus ir dedama į katilą." Tokį
raportą patiekė sovietų su-
važiavimui paskilbusio Kry-
lenkos sandraugas. Raportas
buvo spausdinama oficialiau-
se bolševikų organuose. Be to,
tuose organuose tilpo nema-
žai ir kitų aprašymų, kur už-
registruota kanibalizmas...

Černovas sako:

"Bolševikų režimu gyve-
nant Rusija pavirto neapribo-
tų galimybių šalimi. Jeigu kas
netiki pasakojimams apie kan-
kinimus tik todėl, kad jie pa-
cina iš viešpatuojančios parti-
jos politinių priešininkų, tai
mes paduosime bolševikų ad-
vokatų prisipažinimus.

"Užsienioje ir Rusijoje pa-
sireiškia ytin stiprus judėji-
mas, kurio obalsu yra 'naujo
kelio pasirinkimas'. To judėji-
mo šalininkus galima įtarti
bile kno, tik ne bolševistinio
veikimo juodųjų pusį perdė-
jimu. Priešingai, jie yra pasi-
renę teisinti ir labiausia krau-
jagėringus Kremlino valdžios
darbus, remdamiesi istoriniais
precedentais — Sullu, Joannu
Baisiuoju, Petru Didžiuoju,
Cromwell'u, Rebespierre'u.
Kiekvienas jų žinojo, delko
jis lieja kraują, ir jeigu tai,
kad jis budavojo, buvo protin-
ga ir naudinga, — tai istorija
jam kruviną nuodėmę atlei-
davo, mažą to, pripažindavo,
kad kitokiū būdu nieko nebu-
tų buvę galima ir pabudavoti.
Ne tame dalykas, kad tie, ku-
rie privalo būti šturkštūs ir ne-
gailestingi, yra per daug šturkš-
ti, per daug negailestingi.
Nun tas blogumas rusų val-
džiai — kokybė... Energin-
gas valdytojas yra žiaurus. Jis
savo valia sulaužo žmonių va-
lią, savo darbuotėj tankiai jis
nepaiso kultū, o kartais net ir
niekingos pasakos, kurią toli-
mesnė įvykių eiga nepaverstų
į niekingą tikrybę," taip rašo
Viktor Černovas knygos įjan-
goj.

Tie žodžiai priklauso "nau-
jo plauko" bolševikų valdžios
sekėjams, prisiplakusiems iš

dešiniųjų visuomenės sluoks-
nių. Jų raštų rinkinį antraštė
"Smiena Viech" bolševikai pa-
laimino, pavesdami valstybės
spaustuvę išleisti tą rinkinį
Rusijoje. Rinkinyj randasi toks
nekalts pasakojimas: "Tero-
ras siaučia visur; jis veikia į
žemus, nenormalinius jausmus.
Charkoviečiai pasakoja, kad
paskilbusio Saenkos maziukas
sumus prašė: 'tėvuk, leisk man
šaudyti buržujus' — ir tėvas
duodavo mylimam sunui šau-
tuvą. Nesinori tuo tikėti, bet i
tylintį dangų šaukia nesuskai-
tomai baisūs faktai, jau tikrai
įrodyti nuo moterų nuplėstais
skalpais, lavonais, kurie buvo
rasta tokiam stovyj, jog pa-
tys daktarai negalėjo pasaky-
ti, kas su nužudytais buvo
daroma..."

Yra ir kitų stačių netikėti-
nų dalykų, kuriuos čekistai
nuolat praktikuoja. Tai žagi-
nimas moterų. Jei kokiam če-
kistui pasidoboja moteris, tai
jis areštuoja tos moteris arti-
mą giminaitį ir grąšina jį su-
šaudyti. Moteriai statoma toki
sąlyga: atsiduok man, tai aš
paluosuosiu tavo giminaitį, o
jeigu priešinsis — tai jis bus
susaudytas. Labai tankiai areš-
tuojamus nelaimingos moteris
tėvas arba brolis. Kas lieka jai
daryti: gelbėti mylimo žmo-
gaus gyvybę ar savo garbę?
Žinoma, pasirenkama pirma-
sai kelias...

Tai ne "buržujų" išmisas.
Pačių bolševikų oficialiniai do-
kumentai kalba apie tai. "Pir-
mame visos Rusijos pasitari-
me kai del partijinės darbuo-
tės sodžių," Vitebsko guberni-
jos delegatas papasakojo tokį
dalyką:

"Polocko apskrities partijos
komitete atsirado toks žmo-
gas, kuris — jį aleisite man,
jeigu aš tai pasakysiu čia, bet
aš pasakysiu tiesą — išžagino
apie dešimtį moterų. Ir labai
apgailėtinas daiktas, kad tas
'komunistas' iki pat paskutinio
laiko randasi partijos komite-
te. Tasai niekšas, priklausantis
partijai ir vaidinas jo svarbų
vaidmenį, patys galite supras-
ti, baisiausiai erzina kaimie-
čius" (Komunistų Partijos ste-
nografinė atskaita, p. 41).

Sunku tuo tikėti. Tačiau tai
faktas. Pačių bolševikų ste-
nografinė atskaita atai už-
rašyta. Idomu pažymėti ir tą,
kad komunistų suvažiavimas i
Polocko įvykių neatkreipė jo-
kios dėmes. Nebuvo pasirupin-
ta net sužinoti to "herojaus"
vardas! Yra skaudžių vietų,
kurių nemėgiama užgauti:
daug ramiau — praeiti pro ša-
lį jų. O kai del aukų, tai imant
galvon "pasaulines" bolševiz-
mo problemas, — ką reikia
išniekinimas kokio desėtko
moterų! Pseudo-komunistinis
farsas jokių asmeninių trage-
dijų nepripažįsta.

(Daugiau bus)

PADAGĖLIS KASMATE

Kryžiaus kancijų teatras
Oberammergau

(Musų specialinio korespondento)

(Tėsinys)

Alle seien gegruesst, welchē die Liebe hier
Um den Heiland verent, trauernd ihm nach-
zugeh'n
Auf dem Wege des Leidens
Bis zur Staette der Grabesruh.
Die von nahe und ferne heute gekommen sin,
Alle fuehlen sich hier Eines in Brudersinn,
Als die Jeunger des Einen,
Der fuer alle gelitten hat!

Bette, betet mis uns, da sich die Stund,
erfuellt,
Dass des heil'gen Geluebdes
Schuld wir zahlen dem Ewigen.

(Bukit pasveikinti visi, kuriūs čia jungia Išgany-
tojaus meilė, liudint jį pasekti kancijos keliu iki
grabo vietovės! Kurie iš arti ir toli šiandien at-
ėję yra, visi jaučia brolingumo dvasioj Vieną,
kaip mokiniai Vieno, kuris del visų kentėjo. Mel-
skitės, melskitės su mumis, kad įsikuntų valan-
da, nes mes švento įžado kaltę sumokame Amži-
tų.)

najam). Paskui vėl koras, muzikos palydimas
gieda, vėl eina gyvas paveikslas — Kryžiaus pa-
garbinimas — paskui vėl koras. Ir tik po tokios
įžangos koras pamažėliu pasišalina nuo
scenos ir prasideda vaidinimas.

Vaidinimas prasideda Kristaus įžengimu į
Jeruzalę ir pirklių iš bažnyčios išvartymu ir toliau
eina tokioj tvarkoj, kaip bažnyčia mokina iki
Kristaus iš numirusių prisikėlimo — turinys vi-
siems žinomas. Ta visa medžiaga padalinta į
penkioliką dalių, prieš kiekvieną dalį pradėsiant
išeina koras, eina gyvas paveikslas, eina kormeis-
terio prakalba, vėl koras ir tik tuomet prasideda
vaidinimas toliau (koro operacijų metu keičia-
ma dekoracijos ir prirengama scena tolimiesiems
žygiams). Del tos priežasties ir vaidinimas pas-
sidaro ypatingas. Koras, su savo simetrija, rit-
mingais judėjimais, savo margspalviais drabu-
žiais, yra jau aiškiai išreikštas stilizacijos elemen-
tas, kada ji visa susidedavo iš gyvų paveikslų
ir buvo atliekama bažnyčioj. Prologų struktura
rodo aiškių iežutų teatro intakos antspalvį. Pa-
galiau, vaidinime eina greta Kristaus žygių ir
darbo, greta jo kancijų šokiadienio gyvenimo se-
nos su savo reikalais ir uždaviniais. Tokiu būdu
vaidinimas pasidaro labai komplikuotas veiksmas,
susidedantis mažiausia iš penkių atskirų elemen-
tų.

Bet kormeisteris žilas senukas pačioj pra-
džioj virpančių balsų šaukė: Melskitės, melski-
tės su mumis! Senasai Georg Lang intinkinėjo
ir tikino karalių, kad oberammergaučių vai-
dinimas yra prakilni Dievo malda. Senasai Dev-
rient savo puikioj knygoj apie tą teatrą irgi ti-
kino, kad tai yra Gottesdienst — Dievo malda,
bet aš visu griežtumu įsitikinau, kad tai tėra tik-
tai teatras, ir kad jį vaidinimą galima žiūrėti,
tikrai kaip į meno reiškinį. Ir štai kodėl.

VII DIEVO MALDA AR TEATRAS

Kas tai yra Gottesdienst, kas tai yra mal-
da?

Aš jau neatsimenu, kaip kadaisia mokiaus iš
mandragalijų katekizmo maldos apsprendimą,
tikrai berods ten buvo ir "Tėve mūsų", ir "Svei-
ka Marija" ir dar kaž kas tenai priskaityta prie
maldų leksikono. Taip pat, berods, tenai figu-
ravo ir maldos rytmetinės, ir maldos vakarinės ir
dar kokios tai. Tikrai dabar aš manau, kad nei
"Tėve mūsų", nei "Sveika Marija", nei joms pa-
našios — nėra maldos. Tuo labiau nėra malda —
senas nesamonių — Dievo garbė, Dievo gerbinimas,
liudijantis tikrai mūsų šokiadienio ideologijos
tuštumą. Ištikrųjų, einant krikščionybės mokslo,
jeigu Dievas žmogų ir pasaulį įkurė, jeigu Die-
vas visur yra ir visa gali, tai ką jam reikšia, kam
jam reikalinga ta garbė, kurią jam galėtų šokiai

dienis žemės drėgnas kirminas žmogus — suteik-
ti! Ir jeigu Dievui garbė reikalinga — ar jis jau
jos ne galėtų pasidaryti kokių kitų tikresnių, iš-
kilmingesnių būdų? Negu laukti kol koks grie-
ninkas užsimanys jį kiek pagarbinti?! Žinau,
kad teologai Dievo garbės reikalą labai gražiai
aiškina, bet tam jie ir yra teologai, tamsius daik-
tus gražiai aiškinti, o aš esu paprastas pilietis,
kurio daliai tenka ir pateriai kalbėti, ir bažnyčiai
dešimting atnašauti...

Ir mano pilietinės sąžinės išmanymu, malda
nėra nei Dievo garbinimas, nei išanksto nustaty-
tam tikrų tekstų baraliuojimas. Pirmas, kas
kalbėjo dabar nustatyta maldos tekstą, — gal ji
jam tuomet ir buvo malda, bet dabar jau ji ne-
bėra tokia. Malda — tai tam tikras žmogaus
pergyvenimas, kuris pas kiekvieną žmogų būna
kitoks, žiurint kaip kas dievybės idėją jaučia ir
kokioj dvasios padėty kalbamąją valandą įsiai-
randas. Pavyzdžiui, panteistinės dvasios struk-
tūros žmogui malda bus tokia dvasios padėtis,
kada jis jaučia, tarytum jo siela vienu gyvenimu
su dievybe gyvena. Nuskriaustam prislėgtam žmo-
gui maldos momentas bus visų ryškiausias, kada
jis tikis, kad ateis tokia galybė, kuri gera yra, ku-
ri, nors nematoma, bet ji globoja, kuri jį iš ne-
laimės išgelbės. Ir taip toliau. Ne vieta čionai
nustatinėti maldos apsprendimą — tai net ne
teologijos, tai greičiausia vien tik psichologijos
reikalas. (Bus daugiau)

Kl. Jurgelonis

ADVOKATAS

DUODA TEISIŲ PATARIMUS

Tel. Yards 1311
J. J. HERMANAVICIUS,
3133 Emerald Ave.,
Chicago, Ill.
20-ti Metai Biznyje
ATLIEKA:
Notariališkus Darbus,
Insurance,
Real Estate,
Paskolas.

Telephone Boulevard 5052
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vaka-
re. Sėdrom 9 v. ryto iki 12. Va-
kars 6-9. Nodėl pagal sutarimą
III Chicago, Ill. 1922

CHICAGOS ŽINIOS

Vladas Undaras.

Kaip jau buvo rašyta vakar "Naujienose," Dailės Institute ties skulptura "Sparnuotoji Pergalė" nusišovė jaunas lietuvis dailininkas (skulptorius) Vladas Undaras.

Velionis Undaras iš pat jaunystės dienų turėjo didelį patraukimą prie dailės. Bet žiaurios gyvenimo aplinkybės neleido jam savo talentą išvystyti. Tada galima numanyti, kad jo paties nusiskundimo, kuris tilpo šių metų "Naujienų" nr. 10. Jo šitaq nusiskundimą čion išsiai paduodame:

"Kad ir mažai, kam įdomu, bet visgi trumpai parašysiu. Man buvo dvylika metų kai statė šilalės bažnyčia. Aš labai indomavau to darbo procesą, kaip architektura, ornamentika, skulptūra, stovyliom ir t. ypa."

Tais darbais indomaudamas net įkyrėdavau tiems darbininkams. Vieną kartą net ir mušt gavau. Naminė parėjė mėgindavau dūbti kaip mačiau, nežinurint, kad ir pirmiau litydavau "iš molio" ir iš medžio išdrošdavau vaizdus, tankiausiai kur pasislėpęs, nes namiškaiai mano darbus sulaužydavo. Ant kiek man smagu budavo matyti tuos darbus statymo bažnyčios, tai ant tiek nesmagumo man suteikdavo įspūdziai, kad visi amatininkai tai buvo svetimtaučiai: rusai, vokiečiai ir lenkai, o lietuvių tik plytas ant nugaros nešė ir molį minkė. Tai nuo to laiko aš ir užsibrėžiau sau tikslą — mokintis skulptūros, manydamas, kad ir lietuvių gal išmokyti tokių darbų.

Pabaigęs šilalės liaudies mokyklą išvažiavau į Petrapilį ir ten mokinaus savo uždirtomis lėšomis; paskiau užsieniuose — Francijoje, Belgijoje ir Vokietijoje. Pralaidęs aštunias karo krizį belaisvėje Vokietijoje, po karo atvažiavau ir Amerikon pasimokinti, entuziastiškai tikėdamas, kad busiu kada... lietuviams reikalingas ir man atjaus. Bet patyrimas parodė kitaip: kad lietuviams skulptūros dailė dar nereikalinga (jei bent palaukus 50 metų reikės). Man taipgi nereikalinga ji, nes su savim nieko nenusinečiu. Tai kam ir gyventi, be naudos sau ir kitiems?

Aš esu pasirengęs kas valandą atsisveikinti su šiuo veidmainingu pasauliu!... Ta valanda jau arti, nes jau gana įgrišo jaunų skundus per 20 metų. Visvien, aš nieko nenusistosiu, išskiriant amžiną skurdą. Žinoma... smerks mane už tokį pasielgimą, net pripažins netobulą, ne energingą, bepročiū, ir taip toliau... Pagal tokių išvadų, tai mulai yra protingesni pasaulyje, nes jie niekuomet saužudystės nepa-pildo..."

Is šito nusiskundimo matyti, kad velionis jau nuo senai prie saužudystės rengėsi. Pas velionį rasta du laiška: vienas policijai, kuriame prašoma jo lavoną sudeginti, o antras rašytas lietuviškai, ku-

riame jis nusiskundžia, kad jeigu negalima progresuoti dailėje, tai betikslis gyvenimas... Jo lavonas yra nuvežtas Western Casket Co. lavoninėn, 177 N. Michigan ave.

Žodis apie V. Undarą.

Nesmagu girdėti panaši žinia: "nusižudė," bet gyvenime pasitaiko matyti lošiant visokią gyvenimo dramą. Vienų lošia už pinigus, kiti už idėją. Undaras gi, man rodosi, lošė ja už idėją, bet gyvenimas jam neleido pasiekti savo tikslo.

Kiek man teko matyti V. Undaro skulptūros kurinėliai, geriau sakant biusteliai, kurie yra kopijuoti iš senų spausdintų paveikslų, neparodo didelės dailės, o tik visų pirma metasi į akis saumoksliska technika. Aš mačiau porą ar daugiau tokių jo biustelių kaip ve: Marksas, V. Kudirka, Maironis ir Zemaite. Kun. Maironis kiek geriau padarytas ir supratau, kad žmogus turi didelį gabumą savo darbe ir turi patraukimą dirbti, bet jam da daug truko mokslo jo darbui.

Apie viduržiemį s. m. man teko ypatiskai susipažinti su Vladu Undaru, kuomet man esant Dailės Institute atėjo pas mane iš kitos klesos mokytojas, Elmer Forsberg, kuris mane gerai pažino iš pasikalbėjimų apie lietuvių socialistų politiką, ir sykiu atsivedė Undarą. Jis man perstė jį ir pasakė, kad čia esąs lietuvis, o aš jo ne nepažįstas. Ir jisai mane paprašė, kad perkabėčiau angliškai, nes velionis nemokėjo anglų kalbos. Tada velionis papasakojo, kad jis atėjęs į Dailės Institutą mokintis ir Forsbergui paklausus, ar jis kur mokinosi skulptūros ar tik pats tiek jos išmoko, Undaras pasakė, kad prieš karą buvęs Petrograde, įstojęs kokion ten dailės mokyklon, bet karui prasidėjus jis tapęs paimtas kariuomenės ir neilgai trukus patekęs vokiečių nelaisvėn, kur ir skurdus perkeletų metų. Vėliau jam pasėkė ištukti iš vokiečių ir atvykęs Belgijon, kur susipažinęs su tulu muziku ir skulptorium, kuris apžiūrėjęs jo skulptūros darbą, patarė eiti mokyklon ir sykiu jam prigriebę įstoti mokyklon. Mokykloje buvęs tikslai apie porą mėnesių, ir atvykęs į šią šalį.

Tada velionis nusiskundė man ir Forsbergui, kad jis turis pridirbęs daug skulptūros lietuvių tautos žymesnių žmonių biustų, bet lietuvių esą negana apsišvietę ir neįvertinę jo darbo ir neperka skulptūros. Forsbergas vėl jį užklausė: kodėl gi neparduodi angliams savo darbo? Tai velionis atsakė, kad nemanas, jog anglai pirkia lietuvių dvasios biustus. Forsbergas pastebėjo: O yes! Jei tiklatai jie būtų geri!... Vėlionis paprašė mane suteikti jam informaciją kaip įstoti mokyklon ir kas bus, kad jis negalys užmokėti už mokslą. Forsbergas sutiko surasti jam tinkamą darbą mokykloje padirbėti rytals porą valandų, už ką bus suteikta jam pilna proga mokintis. Aš taipgi apsiemiau surasti jam darbą mieste valgykloje (Cafeteria), kur už 1 val. darbo (nu-rankioti indus nuo stalų), gautų visą dienos valgį. Jam Forsbergas paliepė atėiti už poros dienų (tai buvo subatoje), kad panedėję pradėjus mokslą, bet jis neatėjo paskirti laiku.

Tada Forsbergas atėjęs pas mane klausia kodėl jis neatėjo. Jis sakosi gavęs iš ofiso jam darbą. Svyailė po to atėjo velionis vėl pas mane, bet nieko neuzsimena apie savo prizadą mokintis. Man užklausus, kodėl jis taip atmainė savo nuomonę, jis išsireiškė, buk nesą-reikalo mokintis, kuomet lietuviams nereikia skulptūros ir

davė suprasti, kad jisai nenori stoti Instituton, išmetinėdamas, kad gana karo metu kentėjo daug skurdo, o ir čia panašiai reikia gyventi...

Da nuėjus su juo valgyklon, prisiejo su juo plačiaus pakalbėti, bet nieko negalėjau patirti, nes jis buvo labai susirūpinęs ir nervuotas, kaip ir daugelis dailininkų esti nesukalbami, kurie savo karštu temperamentu ir užsidegimu siekia prie kokio nors tikslo.

Tai tiek aš patyriau apie velionį Undarą.—M. J. Šileikis.

MERGINA MEGINO NUSIZUDYTI

Užpėrcitą naktį, 18 metų mergina mėgino nusizudyti Douglas parko plaukykloj. Policija tai patėmijus, ji buvo išgelbėta. Jos vardas esąs Mary Brown iš Detroito. Sako, kad ji tai dariusi dėl negalėjimo susisirasti darbo. Nugabenta Pavieto ligoninėn.

AUTOMOBILIUS UZMUŠE MERGAITE.

Lillian Walinsky, 8 metų mergaitė, 2440 W. Walton st. tapo mirtinai sužeista prie kampo Hoynė ir Walton gatvių. Ji pasimirė kely į šv. Marijos ligoninę. Šoferis, Roy Lorish, 5638 So. Michigan ave. areštuotas.

MOTINA PALIKO MERGAITE

Cottage Grove stoties policija ieško jaunos motinos, kuri pereitą sėredą paliko savo dviejų mėnesių senumo mergaitę vienoj State gatvės krautuvėje. Mergaitė nugabenta šv. Vincento naštaičių prieglaudo. Sako, ji esanti turtingos šeimos.

GAVO \$5 ATLYGINIMO.

Leo Natonski, 15 metų vaikas, Western Union pasiuntinys, yra labai teisingas. Pereitą sėredą jis, ant Monroe ir La Salle gat., rado \$35,475 vertės čekį. Vakar jis įteikė čekį savininkui, už ką gavo \$5 alyginimo.

Užkietėjimas, diegimas, mėslingis ir kiti vidurių suirimai niekuomet nekankina šitos laimingos šeimos.

BAMBINO

Vaisbaženklis Reg. S. V. Pat. Biuro

greitai suteikia pagalbą ir tuojaus kudių ir motinų pralinksmina ir užganėdina.

Bambino galima gauti visose aptiekose už 35c. arba už 40c. pasiunčiam per Parcel Post tiesiai iš laboratorijos.

Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau!

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA

9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIONĖ LIETUVA PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPOJĄ

Važiokit visi parankiu ir tiesiu keliu Lietuviai važiuoja į Piliavą aplenkia Lenkų juostą (karidorių) VISA TREČIA KLASSA PADALINTA Į KAMBARIUS ANT 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-nių LOVŲ

S. S. LITUANIA Rugs. 6
S. S. POLONIA Rugs. 20

TREČIOS KLASSOS KAINOS:
HAMBURGA \$103.50 — PILIAVĄ \$106.50
— LIEPOJĄ IR MEMELĮ \$107.00.

Dėl laiv. ir žinių kreipkitės prie savo agentų

ISPARDAVIMAS

\$40 Siutai dabar \$18
\$50 Siutai dabar \$24
\$65 Siutai dabar \$35

200 porų unijos darbo kelninių ant rankų, turi but išparduota po \$1.25

Vaikų siutai su dviem poron kelninių saizo nuo 6 iki 18 metų \$5.75

Strytkarių vyrams kelnės unijos darbo.

Valkams į mokyklą eiti tvirtos kelnės.

Mes gvarantuojam gerumą drapanų, kur sutaupyst 50%.

95c.

Ateik anksti, nes vėliaus atėjęs gali jau negaut

PAUL LEASES
3616 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1566

MIRĖ ŽYMUS DARBININKŲ DARBUOTOJAS.

Pereitą antradienį, rugpjūčio 22 d., Midlothian Golf Club kambariuose mirė žymus darbininkų darbuotojas Arthur A. Lewis, 50 m. amžiaus, 54 W. Burton place.

Dvidešimt devyni metai atgal jis atvažiavo iš Anglijos į Suvienytas Valstijas. Čion jis buvo paskilbęs kalbėtojas ir per daug metų buvo prezidentu Workers' University Society.

Spėjama, kad jis mirė nuo karščio.

Jis per ilgus metus priklausė Socialistų partijai ir buvo vienas žymiausių jos kalbėtojų, lektorių ir rašytojų. Kilds iš paprastų darbininkų, nepasiekęs jokio mokslo, vien tik savo paties pastangomis prisi-mušė į viršų ir patapo vienu žymiausių darbininkų švietėjų, kuriam darbu jis atdavė visas savo spēkas. Jis skaitydavo lekeijas Garrick teatre.

Lietuvių Rateliuose

LSS. VIII RAJONO KOMITE-TO SUSIRENKIMAS.

Rugpjūčio 21 d. Naujienų name įvyko LSS. VIII rajono centro komiteto susirinkimas.

Iš komisijų raportų paaiškėjo, kad LSS. VIII rajonas netiktai gerai laikosi pinigiskai, bet taipgi jis didėja ir nariais. Svarbesnių nutarimų buvo šie: kaip tiklatai oras atvės, nū-tarta įsteigti LSS. VIII rajono vakarinę mokyklą. Nutarta su-rengti prakalbų maršrutą. Nutarta laikyti LSS. VIII rajono konferenciją rugsėjo 24 d.

Pasizadėta rinkti knygas Lietuvos Social-demokratų partijai, kur tiklatai bus galima. Knygos bus perduodamos LSS. sekretoriui A. Zybontui.

Susirinkusieji buvo pilname pasirizime pradėti veikti LS-Sajungoje ir socializmo labui.

— A. Grebelis, sek.

Atsiimkit laiškus iš Pašto

Šie laiškaai yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegul nueina į vyriausijį paštą, (Clark ir Adams gt.) atsiimti. Reikia klausit prie langelio, kur padėta iškaba "Advertised Window" lobėj nuo Adams gatvės, pasakant laiško NUMERį, kaip kad šiame sąraše pažymėta. Laiškus paštas laiko tik keturiolika dienų nuo paskelbimo.

- 4237 Spirdis J.
4238 Stathis Paul
8 Bajneraitėi Petrusci
12 Biliavicius Stanislovas
32 Daviotas Antanas
47 Galminaitė Miss Besi
4, Gaveilis J. T. and Son
55 Gosunas Kazimėros
67 Jacus Paul
68 Jahaitis Pitras
70 Jerosius Povilas
73 Jwzajtis Juozapas
83 Kosinskas Napalianas
87 Lekauskas Zigmantas
93 Matulionis S
94 Matulionas Ignac
96 Mazenis Jonui
112 Petikus Wlad
115 Pocius Ludvikas
133 Sirvaitis George
137 Stankus Viktorija
142 Sukis Bazonis
152 Vickute Kaste
155 Yonaitis A
157 Zojapaitis F. A.

Amerikos Dolerius

ISMOKAME VISUOSE LIETUVOS MIESTUOSE Musų patį korespondentai ir 30 metų pasekmingas pinigų siuntimo biznis yra jūsų garantija kas link greito dastatymo jūsų pinigų trumpiausiam laike. Pinigai siunčiami per pašta ir kab-telegramomis už žemiausią kainą. Pasimatykit su mumis pirm negu siųsi pinigus savo giminėms ir draugams Europon.

SCHIFF & CO. STATE BANK
728 W. Roosevelt Road
Arti Halsted

Atdaras ligi 6 p. p. Antradienį ligi 8 p. p., Seštadienį nuo 6 ligi 8 p. p. Sekmadienį ligi 12 diena.

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 8862
1824 Wabansia Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

Dr. A. J. Tananevičius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir gyvenimo vieta
10821 S. Michigan Ave.
Tel. Pullman 3213
Val. 8:30 iki 10 ryto; 1 iki 3 po pietų; 7 iki 9 val. vak.

SIANDIE PINIGŲ KURSAS

Siunčiant Lietuvon per mus:
10c. už 100 auks.
arba
1,000 auks. už \$1.00
Pigesis kursas siunčiant didesnes sumas Pristatymas užtikrintas Trumpame laike
Central Manufacturing District Bank
State Bank—
Clearing House Bank
1112 West 35th Street
Turtas \$6,000,000.00

Dr. AL. DAVIDONIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 2816 So. Michigan Ave.
Valandos:
nuo 10 ryto iki 3 val. po piet.
Telefonas Victory 9082

Tel. Austin 737
DR. MARYA DOWIATT—SASS
Katik sugrįžo iš Californijos ir vėl tęs savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.
Valandos 8—12 kasdien ir 6—8 vakare išskiriant nedėdienius.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriskų, Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. P. ŽILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St.
Tel.: Boulevard 7179
VALANDOS:
9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare
Rezidencijos Tel. Fairfax 5574 Chicago.

Dr. Yuška

1900 So. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 vakaro
Rezidencija 2811 W. 63rd St.
Tel. Prospect 8466

Dr. Maurice Kahn

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel.: Yards 994
Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v. nedėliomis nuo 10 iki 1 val. po pietų.

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 12 ryto; 1 iki 8 po piet, 6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.
Kampus 18 ir Halsted St.

Telefonas Yards 5032

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St., CHICAGO, Ill.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 6 iki 8 vakare.
Nedėlioms ofisas yra uždarytas

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampus 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—8 vak.
Phone Canal 0257

Telephone Yards 5834

DR. P. C. WIEGNER

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. BERTAŠIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 10—12 r., 4—8 val.
Ned. 9—12
Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rezidencijos Tel. Lafayette 6171

Telephone Yards 1532

DR. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 6 iki 9 vakare
3259 So. Halsted St., Chicago.

KLEIN BROS

HALSTED 20TH ST'S AND CANALPORT AVE

Atdara su batoj nuo 3:30 ryto iki 6 val. vak.

\$25,000 Bostono Ceveryku Pirkinis!

Išpardavimas, kokio niekad nebuvo! New Yorko ir Bostono marketai visiškai tapo "išsukuti" šia nepaprasta verte. Todėl, mūsų priekę pasekmes, galit nuspresti, kuomet pamatysit tavorą! Vaisės Bargenais! Darbymetis avalų visai šeimynai.

MERGAITĖMS IR VAIKAMS MOKYKLOS CEVERYKAI
Minkštos juodos kid ir gun metalo versio odos, šniurais surišamų stailo, kojos foromos korpulais, miklios odos, padai ir 11 iki 11 1/2 iki 2. Labai specialiai \$1.59

MOTERIMS SPORTISKI OXFORDS
Puikios kokybės, balto audeklo, juodu kid trimingų, rankoms sluti padai, gumo užkulniais, visokio dydžio po 98c

VAIKAMS MOKYKLOS CEVERYKAI
Gun metalo versio odos ir mahogany rudi English arba Blucher mados, iš vieno šmoto odos, prisutais padais, gumo užkulniais, miera iki 5 1/2 po \$2.66

VYRISKI DARBINIAI CEVERYKAI
Dirbtuvės ar gatvės darbai, rudos elnio odos, pilni dubeltavi aržuoliniai padai—žemais liežuviais; miera iki 11, po \$2.55

MARY JANE PUMPS
Mary Jane Pumps dirželių stailo, gražiai pasiuti, miklios odos padai, guos formos korpulais, miera 8 1/2 iki 11 ir 11 1/2 iki 2 po \$1.59

VAIKAMS MOKYKLOS CEVERYKAI
Mahogany rudi versio odos, Blucher stailo, vieno šmoto odos padai ir kulnys, miera iki 13 1/2 \$1.59

KUDIKŲ CEVERYKAI
Minkštos juodos ir rudos kid odos, guzikais ar šniurais, rankoms sluti padai, pavasariniai užkulniai, miera 8 iki 8, specialiai siuloma už 69c

MOTERIMS PAGAB...S CEVERYKAI
Minkštos kid odos, šniurėlių mados, smalais ar vidutiniškais galais, rankoms prisuti padai, gumo užkulniai, visokio dydžio po \$2.44

KUDIKIAMS SLIPERIAI
Puikios kokybės balto Sea Island audeklo, su dirželiu, dviems guzikais, balto enemelio padai ir kulnai miera 8 1/2 iki 11 1/2 iki 2 po \$1.47

VYRAMS PASIPUOSIMUI CEVERYKAI
Mahogany arba gun metal versio odos Blucher mados, Goodyear veltais prisutais odos padais, gumo užkulniais, visokio dydžio; šiam išpardavime po \$3.44

MOTERISKI NAUJAUSI CEVERYKAI
Gražiausias ir labiau patraukiančios mados, padryti iš puikiausios kokybės Skinnerio satino, žibancios kumeluko odos, mahogany rudos kid ar versio odos, juodos kid odos, baby French arba Louis odos užkulniai, taipgi oxfordos arba juodos ir rudos kid, guminiai užkulniai, aukštos rūšies išdirbinio, visokio dydžio; vertės iki \$5.00, specialiai, po \$1.97

Užsilaikyk vėsiai — elektro vėdyklė tai padarys

Užtikimas pardavimas, \$7.50 ir aukščiau. Namuose dratus išvadžiojam, fixtures sudedam, visoki reikmenys ir prikaliktojus.

Bridgeport Electric Co.,

1619 W. 47th St.,
Tel. Boulevard 1892 ir 7101.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8913

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.,
CHICAGO, ILL.

Pranešimai

R. J. Bischoffo kreditoriams

Siuomi pranešame, kad teismas, kuris, turėjo įvykti pėnyčia, yra tildėtas iki spalio Oct. 16, 1922. Tie, kurie dar neapmėnė savo notų, o to nori, tad prailgino laiką per 15 dienų. Turime iš daikto dirbti su savo locna kompanija ir stengtis atgauti savo nustotus pinigus. Tie kurie dar nėra apmėnė savo notų, gaus 5c. ar tam panašiai nuo dolerio nuo trustų, kaip kad jau esate laikraščiuose skaitę.

Direktoriais bus renkami iš jų, kurie išsimainys savo notas ir iš jų, kurie jau turi teisę rinkti direktorius, tie, kurie mainys savo notas.

Kreditorų Komiteto ofisas randasi 4922 So. Ashland Ave. Atidara nuo 9 iki 9 kasdieną.

R. J. Bischoffo Kreditorų Komitetas.

S. L. A. II Apskr. rengia koncertą su dovanomis — automobiliu, rugpjūčio 24 d., Mėdžio svet. Visas pelnas skiriamas S. L. A. Prieglaudos Namui. Mėdžio kiti draugai ir klubų tą dieną iokių pramogų nerengti. — Rengimo Komitetas.

Roseland. — L. S. M. Ratelis rengia išvažiavimą į Beverly Hill miškų nedėlio, rugpj. 27 d. Visi rateliečiai kviečiami dalyvauti. — Valdyba.

North Side's Draugų Sąjūdis rengia išvažiavimą į Jefferson miškų nedėlio, rugpj. 27 d., toj pačioj vietoj. Šis išvažiavimas bus paskutinis šį sezoną. Visi kviečiami atsilankyti. — Komitetas.

Lietuviška Teatrėliška Draugystė šv. Martino laikys savo mėnesinį susirinkimą nedėlio, rugpj. 27 d., 1 val. po pietų, šv. Jurgio parapijos svetainėje. Visi nariai malonėkite atsilankyti. — M. P. Ramanuckas, sek.

Roseland. — Lietuvių Darbininkų Namų Bendrovės direktorių mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 27 d., 10 val. ryto. Ausros kambariuose, 10900 So. Michigan Ave. Visi direktoriai malonėkite laiku atsilankyti, nes turime daug svarbių dalykų apsvaistymui. — Jonas Tamašauskas, sek.

Lietuvos Laisvės Vyrų ir Moterų P. ir P. Klubas laikys savo susirinkimą rugpjūčio 27 d. McKinley Park svet. (39 ir Western Ave.), 1:30 val. po pietų. Visi nariai malonėkite laiku susirinkti, nes bus daug svarbių reikalų apsvaistymui. — Vadyba.

Illinois Lietuvių Pašėlos Klubas rengia miškininkų pikniką rugpjūčio 27 d. P. Paulio darve (National Grove). Pradžią 9 val. iš ryto. Kviečiame publiką gausiai atsilankyti. — Komitetas.

Lietuvos Dukterų Draugystė rengia didelį išvažiavimą į Beverly Hills rugpjūčio 27 d. Publika kviečiama gausiai atsilankyti. Pradžią 10 val. iš ryto. Bus lietuvišku žveis ir šokių. Gėrimai važiuoti So. Ashland Ave. karais iki pat galui laisvės. — Komitetas.

JIESKO PARTNERIŲ

JIESKAU PARTNERIO NORS SU \$300 suprantančio rakandų taisyimo biznį. Geriausia proga tapti bosu, todėl pasiskubinkit ateiti ar patelefonuoti.

1844 Canalport Ave., Tel. Canal 3514

IVAIRŲ SKELBIMAI

STOGŲ DENGĖJAI

Kiauri stogai sutaisomi ir gvarantauti, \$4.00. Automobilų trokų patarnavimas visoje Chicagoje ir aplinkė. Įsteigta 34 metai. Didžiausias ir geriausias įrengtas stogų dengimo jarda Chicagoje. Tikrai patyrę unijos darbininkai čia dirba. J. J. Dunne, Roofing Co., 3411-3413 Ogden Ave., Tel. Lawndale 0114. — Visi Skyriai.

ELEKTRO ŠVIESA

Išvadžiokite stubą dratais. Pigiausia kaina, gvarantautas darbas. Cash ar lengvais išmokėjimais. Tel. Nevada 6977. Tom. Hogan.

PRANEŠU

Kad aš dabar užsidėčiau savo biznį: perkraustau rakandus, dastatau angliš ir malkas. Turu trokį ir arkli su vežimu. Patarnausiu visiems tinkamai ir pigiai.

JUSTINAS STRAUKAS, 4524 S. Keeler Ave., 3229 Auburn Ave. Phone Yards 5636

OLSICKIS savo motor trokų perveža bile ką ir bile kur už labai žemą kainą. 3255 So. Union Ave., 3225 So. Halsted St., Telefonas Yards 4305.

ISRENDAVOJIMUI

OFISUI GERA VIETA
M. J. Kiro naujame name gražiausias 6 rimų flatas ant Bridgeporto po num.
3335 So. Halsted St.

JIESKO KAMBARIŲ

REIKALINGAS KAMBARIS 2 vaikams. Su valgiu, elektrikos šviesa ir maudyne. Prie šeimynos be mažų vaikų, ant Bridgeporto. (Halsted ir 33-čios aplinkė). Mėdžio atsilaukti sekanti adresu:
J. JUREVICIUS,
3251 S. Halsted St. Tel. Yards 1234

SIULYMAI KAMBARIŲ

KAMBARIS rendai, vaikiniui arba merginai, su visais parankumais. Puiki vieta dėl laisvo žmogaus. J. B. Doveika, 3000 Pershing Rd. Tel. Lafayette 1271

JIESKO DARBO

JIESKAU darbo pusę dienos ar iki pietų ar po pietų arba ir vakarais, lankau amatų mokyklą. Atsilaukite: 3210 Naujienų ofisas No. 20.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ

REIKIA vyrų ir moterų valdžios darbiui, pašto klerkų, laiškešų, geležinkelio klerkų, moterų, kaipo klerkos—typistės etc. O'Brien School, 219 S. Dearborn St. Room 209.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA 50 merginų lengvam dirbtuvės darbiui; nuo šmūtų darbas, gera alga. American Insulated Wire Cable Co., 954 W. 21st Street.

REIKALINGA 8 MERGINŲ MOKINTIS ant norsės. Krygos, uniforma, rūmai, valgis ir primokėjimas. Kurias ant dviejų metų, gera proga merginoms. Atsilaukite tuojau.
ST. PAULS HOSPITAL,
828 W. 35th Pl.

REIKIA merginų virš 16 metų amžiaus prie punch press ir assembling darbo; nuo šmūtų. Galime panaudoti keletą ir nepatyrusių. 8% val. i dieną.

ACME STEEL GOODS CO., 2840 Archer Ave.

REIKIA stenographės; geros valandos ir gera alga.

J. KUČINSKAS, 2201 W. 22nd St.

REIKIA merginos abelnam namų darbiui patyrusi prie skalbiamos mašinos, nėra mažų vaikų, namon eit naktį \$15.00 i savaitę. Tel Austin 1459.

REIKIA moterų i kenavimo kambarį.

BAKER FOOD PRODUCTS CO., 4856 So. Halsted St.

REIKIA moterų nešimui i stalus valgio ir abelnam namų darbiui nuo 8 vak. iki 4 val. ryto. \$14 i savaitę. Turi kalbėti angliškai. Sea Food Restaurant, 3272 W. Madison St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA salesmanų — turime labai puikiai pardavimo propoziciją. Apsukrumas vadovauja — gera komišina, kurią galėsite padaryti pinigų. Musų žmones uždirba nuo \$100 iki \$300 i savaitę. Turi kalbėti gerai angliškai. Klausit Mr. Heris, 611 Union Bank Bldg., 25 N. Dearborn St.

REIKIA PRIE MĖDŽIO DARBU VYRŲ, patyrusių dirbti auto truck ir bus — bodies, taip pat taisytojų pleasur karu bodies. Nuolatinis darbas, gera mokesčiai.

KASTORY MFG. CO., La Grange, Ill. Phone 647

REIKIA PRIE MĖDŽIO DARBU VYRŲ, patyrusių dirbti auto truck ir bus — bodies, taip pat taisytojų pleasur karu bodies. Nuolatinis darbas, gera mokesčiai.

KASTORY MFG. CO., La Grange, Ill. Phone 647

REIKIA PRIE MĖDŽIO DARBU VYRŲ, patyrusių dirbti auto truck ir bus — bodies, taip pat taisytojų pleasur karu bodies. Nuolatinis darbas, gera mokesčiai.

KASTORY MFG. CO., La Grange, Ill. Phone 647

REIKIA PRIE MĖDŽIO DARBU VYRŲ, patyrusių dirbti auto truck ir bus — bodies, taip pat taisytojų pleasur karu bodies. Nuolatinis darbas, gera mokesčiai.

KASTORY MFG. CO., La Grange, Ill. Phone 647

REIKIA PRIE MĖDŽIO DARBU VYRŲ, patyrusių dirbti auto truck ir bus — bodies, taip pat taisytojų pleasur karu bodies. Nuolatinis darbas, gera mokesčiai.

KASTORY MFG. CO., La Grange, Ill. Phone 647

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

VYRŲ REIKIA

SCRAP YARD

GERA ALGA —

NUOLATINIS

DARBAS.

PRICE IRON & STEEL

CO.,

67th & 48th AVE.

REIKALINGAS jenitorius, turi būti patyręs kurenti boilerį ir suprantantis pataisymą namo. Išlygas ir alga patirsite ant vietos. J. P. Evaldas 840 W. 33 St.

REIKALINGI 2 GERI VYRAI, kurie nori pardavinėti visokią apdraudą (Insurance), tai yra gera proga lietuviams šioj šakoj įsidirbti i gerą agentą, kuris gali pasidaryti gražų pagyvenimą. Atsilaukite: 6255 So. Ashland Ave., Room 5 Klausit Mr. Flax

REIKIA SALESMANŲ KALBANČIŲ lietuviškai ir lenkiškai pardavot Ford ir Lincoln automobilius. Galima lengvai padaryti, abelnei \$200 i mėnesį.

EVANS — SCHUSTER CO., 3533 Archer Ave. Tel. Lafayette 6136

REIKIA patyrusių vyrų i junk šapę darbiui.

P. GOLDMAN, 1017 S. Fairfield Ave.

REIKALINGAS geras barberis pėnyčių vakarais ir subatons nuo pietų. Atsilaukite tuojau. Brighton Parke Shop, 4222 1/2 Archer Ave.

REIKIA kostumieriško kriaučiaus; darbas ant visados.

G. A. LUKAS, 2660 Milwaukee Ave.

REIKALINGAS virėjas (cook) dirbti naktimis lietuviškoje valgykloje. Darbas ant mažų ordėrių. Turi būti patyręs tame darbe. New City Restaurant, 4630 So. Ashland Ave.

REIKIA porterio nuo 11 ryto iki 7:30 val. vak. \$15 i savaitę. Turi kalbėti angliškai.

Sea Food Restaurant, 3272 W. Madison St.

REIKIA PATYRUSIŲ KARŲ TAI-SYTOJŲ freight karių: kontraktinė šarna, nuolatinis darbas, geras nuo šmūtų užmokeskis.

Kreipkitės navedžio ryste. STREET CO., W. 48 & So. Morgan St.

REIKIA GENTS FURNISHINGS ir apatinių drabužių pardavėjų. Svetimšali kalbas kalbančiam ir patyrusiam, nuolatinis vieta.

J. OPPENHEIMER & CO., 4700 S. Ashland Ave.

REIKIA patyrusių viena adatar operatorių, \$12.00 i savaitę i bonusai.

LAMODE GARMENT CO., 1733 Irving Park Blvd.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI automobilius. Apperson Jack Rabbit gerame stovyj — \$275. Stanley Parpa, 4015 W. Van Buran St. Tel. Kedzie 3810. Tel. po 6 val. vakaro. Oak Park 7300.

PARDAVIMUI 1921 metų automobilius geram stovyj, arba mainau ant namo, biznio, ar loto. Galima atsilaukti bile kokią valandą. P. P. K. Boulevard 1346.

KAS NORI MAINYTI AUTOMOBILU ant naujos mados armonikos su 140 basų, arba parduosiu labai pigiai; kornetą sidabruota ir mašinėlę pavėik slams imti 5x7. Kas nemokės varuoti, namokinsiu dykai ir įrankius suteikšiu. 3223 S. Auburn Ave. 3 lubos užpakaly

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDŲ: parduosiu pigiai, jei visus ant evk pirkis. Velouro ir odos, valnūt dūning setas ir miegkambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonografas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI ARBA MAINY-
mai barber shop, lietuvių apgyventoj kolonijoje. Parduosiu už "cash" arba mainysiu ant loto, namo, salinuo, grosernės arba kitokio biznio. Kreipkitės: Naujienų Town of Lake Skyrius, No. 57, 1614 West 46 St. Phone Boulevard 0672.

PARDAVIMUI SALIUNAS, vieta apgyventa svetimaudais, gera vieta bizniui, parduosiu pigiai, nes turi kitą biznį.
8049 Vincennes Ave.
Savininkas galima maityti po num.
3308 So. Wallace St.

PARDAVIMUI GROSERNĖ IR bucernė, taipgi sykui parduodu namas ir tuščias lotas. Kas nori pirkti tam labai geras bargenas. Priestastį pardavimo patirsite ant vietos. P. Cicon, 4939 So. Paulina St. Phone Prospect 1695.

PARDAVIMUI BUČERNĖ, Parduosiu pigiai, kiek imokant, likusius ant lengvo išmokėjimo. Galėtumėt su manim būti ir partneriuose. Pardavimo priestastis, turiu du biznius, negaliu vienas asidirbti.
1217 W. 31st St.

FOTOGRAFŲ ATIDAI
Pardavimui puiki didelė Studio labai geroj vietoj; turi būti parduota i trumpą laiką. Tai yra nepaprastai naudinga proga jaunam lietuviui ar artistui, kuris nori savo ateitį pakelti. Atsilaukite i Naujienų Skyrių, 3210 So. Halsted St. num. 155.

PARDAVIMUI salionas visokių tautų apgyventoj vietoj; rendos tik \$50 i mėnesį šeši kambariai del gyvenimo, turiu parduoti greitai 2444 W. 46th Place.

PARDAVIMUI smulkių daiktų groserio ir delikatesen krautuvė; gera aplinkė. Pardavimo priestastis liga. 5135 S. Halsted St. Tel. Boulevard 1524.

PARDAVIMUI SALIUNAS; BIZNIS per 15 metų; lystas ant 2-jų metų, rendo \$35.00 i mėnesį; ruimai del pragyvenimo, gera proga. Parduosiu pigiai, nes einu i savo namą su bizniu.
1458 W. 15th St.

PARDAVIMUI RESTORANAS, lietuvių ir rusų kolonijoj. Biznis per 15 metų. Parduodu tuojau ir pigiai, nes važiuoju Lietuvoj. Sykiu 5 kambariai gyvenimui. Ir daugiau biznių turiu pardavimui.
821 W. 14th St.

DIDELIS BARGENAS
PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROSERNĖ, visokių tautų apgyventoj vietoj. Biznis geras ir cash. Pardavimo priestastis patirsite ant vietos. Atsilaukite i Brighton Park Naujienų Skyrių, 4138 Archer Ave. Telefonas Lafayette 7674.

BEVEIK DYKAI
Aukšinė proga; parduodu bucernę ir grosernė arba salionas. Savininkas turi du biznius per 4 metus. Per 4 blokų yra tik viena bucernė, iš 6 kampių tik vienas salionas. Kreipkitės. 2559 W. Pershing Road, arba 39th St.

PARDAVIMUI SALIUNAS, PUSĖ ar visas, lietuvių ir žydų apgyventoj kolonijoj. Biznis senas ir gerai išdirbtas. Priestastį pardavimo patirsite ant vietos.
3631 So. Union Ave.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROSERNĖ su fikturais, viskas nauji, biznis geras, pigi rendo, ilgas lysas, parduosiu arba mainysiu ant bile ko. Priestastį pardavimo viena moteris, neapsidirba.
5744 So. Union Ave., Tel. Wentworth 5218

PARDUOSIU "Dry Good štorą" arba mainysiu ant loto ar automobilio, parduosiu pigiai, nes greit turiu išvažiuoti ant farmos 4061 Archer Ave.

PARDAVIMUI barzdaskutykla — barber shop su visais įrankiais. Vieta išdirbta per 18 met. pardavimo priestastį patirsite ant vietos. 5907 S. Racine Ave.

PARDAVIMUI arba mainysiu salionas — įvairių tautų užgyventoj vėjoj. Mainysiu i namą, lotą, grosernė arba ir i kitokių biznį. 4503 S. Ashland Ave.

PARDUODU mažą "Lunch Room" ir kepyklą, biznio vieta gera, parduosiu už \$1,600 arba mainysiu ant loto ar bile ko kito.
918 W. 63rd St.

PARDAVIMUI salionas, geroj vietoj tik vienas salionas ant tos kryžkelės; bizns geras, maišytų tautų apgyventa kolonija. Parduosiu pigiai, nes apleidžiu Chicago, 2551 S. Emerald Ave.

PARDAVIMUI minkštų gėrimų salionas.

6556 So. State St.